

2018	73,9	26,1
2019	73,6	26,4
січень-вересень 2020	65,2	34,8

Отже, економічна безпека підприємств є надзвичайно важливим елементом забезпечення національної безпеки України, що стосується всіх сфер життя нашої держави. Забезпечення економічної безпеки України перебуває у складі основних функцій держави і на пряму залежить від сучасних внутрішніх і зовнішніх умов. Основною умовою ефективності реалізації завдань захисту національних інтересів від реальних і потенційних загроз є прискорене реформування структур безпеки й оборони держави та підвищення ефективності функціонування всіх, без винятку, суб'єктів забезпечення національної безпеки.

Література

1. Рітікова К.О. Сучасний стан економічної безпеки малого та середнього сектора підприємництва в Україні. *69-та студентська науково-технічна конференція: секція «Економіка і менеджмент»* : збірник тез доповідей / Національний університет «Львівська політехніка». Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. С. 475–478.
2. Фінансові результати до оподаткування великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності. *Державна служба статистики України*. URL: <http://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 18.03.2021).

Ганна Олександрівна Камчатна - студентка I курсу
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Ксенія Миколаївна Гуртова** - викладачка
кафедри фундаментальних та юридичних дисциплін Харківського
національного університету внутрішніх справ

НЕОФІЦІЙНЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ: РИЗИКИ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ТА РОБОТОДАВЦІВ

Неофіційне працевлаштування – гостра проблема сьогодення. Є досить багато випадків, коли працівники підприємств, установ, організацій працюють без оформлення трудових відносин та отримують заробітну плату у «конверті». Не маючи трудового договору, найманим працівникам відстояти свої права досить складно. Прагнення заощадити на сплаті податків призводить до того, що найманий працівник втрачає мінімальні державні гарантії, є соціально незахищеним.

Основними ризиками незадекларованої праці для працівників є:

- ризик не отримати заробітну плату або отримати істотно менше без будь-якої причини; незадекларований працівник втрачає соціальні гарантії, наприклад, у випадку скорочення; роботодавець не оплатить листок непрацездатності (лікарняний);

- неоформлений працівник може не отримати відпустку (так звані «відпускні виплати»);

- відсутність гарантій, пов'язаних з навчанням, вагітністю, народженням дитини; у разі нещасного випадку з працівником недобросовісний роботодавець уникає відповідальності.

Відповідно до статті 232 Кодексу законів про працю України (КЗпПУ) безпосередньо в районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судах розглядаються спори працівників про оформлення трудових відносин у разі виконання ними роботи без укладення трудового договору та встановлення періоду такої роботи. Тобто особа, чиї трудові права було порушено, має право та звурнутися до суду за захистом своїх прав та законних інтересів. У разі встановлення органом, що розглядає трудовий спір, трудових відносин з працівником, який виконував роботу без укладення трудового договору, та встановлення періоду такої роботи, приймається рішення про нарахування та виплату такому працівникові заробітної плати у розмірі не нижче середньої заробітної плати за відповідним видом економічної діяльності у регіоні у відповідному періоді без урахування фактично виплаченої заробітної плати, та про нарахування і сплату відповідно до законодавства податку на доходи фізичних осіб та суми єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за встановлений період роботи.

При підтвердженні фактичного допуску працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту) та виплати заробітної плати (винагороди) без нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і податків – на роботодавця накладаються фінансові санкції відповідно до статті 265 КЗпПУ у тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, щодо якого скоєно порушення.

Хотілося б зазначити, що проблема офіційного оформлення працівників на місці роботи є як ніколи актуальною, оскільки, незважаючи на те, що Україна ще з початку своєї незалежності стала на рейки ринкової економіки, упровадження якої у стабільному її вигляді потребує багато часу і зусиль, а дана недовершеність провокує виникнення багатьох негативних

наслідків одним з яких і є неофіційне оформлення. Зважаючи на вищевикладене, можна зазначити, що ця проблема в Україні перебуває на піку свого розвитку і потребує негайного вирішення. вважаємо, що шлях для подолання вищезгаданого питання лежить у державному управлінні, а точніше у його покращенні.

Оскільки сьогодні спостерігається ситуація, коли керівництво над даним питанням здійснює по суті лише один орган державної влади – Державна служба України з питань праці – це не цілком позитивно віддзеркалює стан боротьби з неофіційним оформленням працівників, бо уособлення контролю даною сферою одним органом створює багато ризиків, які заважають її діяльності.

Література

1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
2. Кодекс законів про працю України: Закон від 10.12.1971 р. №322-VIII. Додаток до №50. Ст. 375.
3. Про Державну службу України з питань праці: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. №96-2015-п № 96. *Офіційний вісник України*. 2015 р. № 11. Ст. 301.
4. Деякі питання здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 823. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v6827880-17>.
5. Ангелко І.В. неформальна зайнятість населення України в сучасних умовах господарювання: український соціум. Київ, 2010. № 3(34). 124-132 с.

Євгенія Олексіївна Коваленко – студентка II курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Надія Миколаївна Сапич – доцент кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент.

ТЕНДЕНЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ДОХОДІВ УКРАЇНИ: НЕДОЛІКИ ТА НАПРЯМИ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ

Рівень доходів населення є ключовим показником економічного розвитку країни, який передусім відображає добробут її громадян, а також задоволення матеріальних і духовних потреб кожної окремої людини. Але, на жаль, економічне зростання, яке відбувалося в Україні до економічно-політичної кризи 2014 року, все ж таки не змогло докорінно змінити рівень життя кожного українця. Підвищення середніх показників доходів населення та посилення їх розшарування